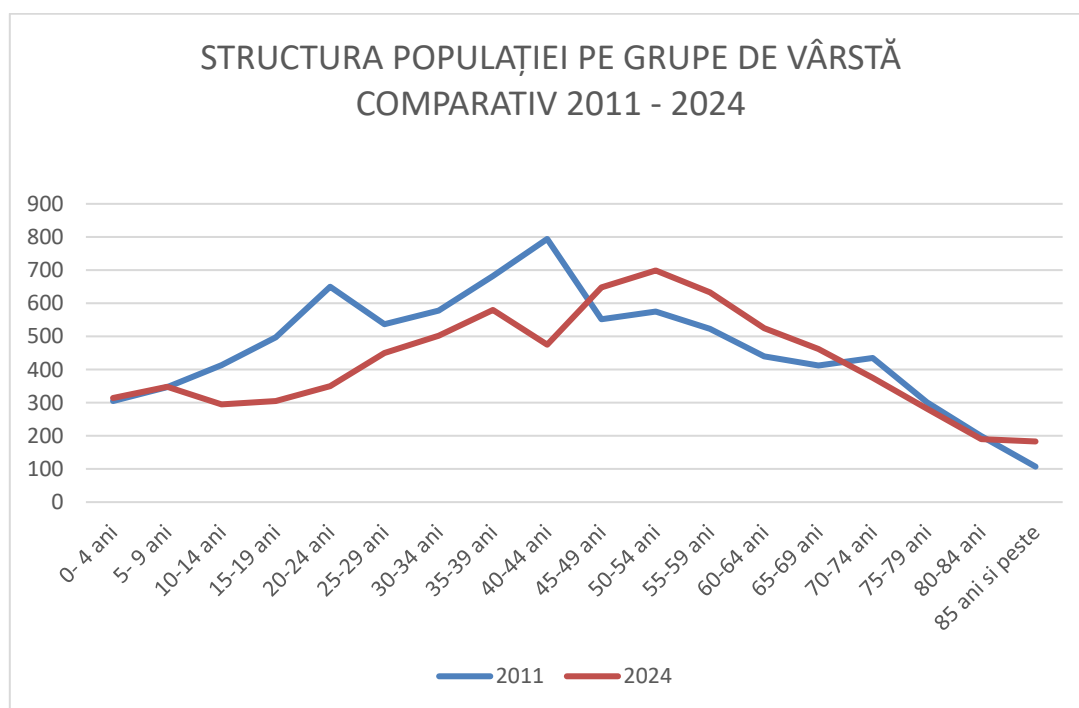

STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND
ASPECTE SOCIO-DEMOGRAFICE
AFERENT PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL ORAȘULUI ZLATNA,
JUDEȚUL ALBA

Denumire contract: Elaborare Plan Urbanistic General și Plan de Mobilitate Urbană Durabilă, inclusiv în format GIS pentru orașul Zlatna, județul Alba

Beneficiar: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA

LISTĂ DE SEMNĂTURI

BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA

Zlatna, str. Piața Unirii, nr 1A, județul Alba

Cod fiscal : 4331031, e-mail: primariaoraszlatna@gmail.com

ELABORATOR: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L.

bd. Independenței, nr. 2C/3, municipiul Baia Mare, jud. Maramureș

CUI: 46328090, J24/1089/2022, e-mail: strategiiurbane@yahoo.com

COLECTIV DE ELABORARE:

Manager proiect: urb. ing. geogr. Camelia FAUR

Șef proiect: Lect.dr.urb. Sebastian GUȚĂ

Expert Cadastru, geodezie și cartografie: ing. Bogdan Marian MARCHIȘ

Expert echipare edilitară: ing. urb. Florin SILAGHI

Expert Studii de teren: urb. ing. geogr. Camelia FAUR

Expert GIS : urb. ing. geogr. Camelia FAUR

Specialist în sociologie urbană și demografie: urb. ing. geogr. Camelia FAUR

Specialist în economie urbană: urb. Andreea PENE

Specialist în studii de istorie urbană: arh. urb. Doina BUBULETE

Specialist în căi de comunicații și transporturi: urb. Nicolae Alin CHIRAN

PROIECT NR.: 10/2024

CONTRACT NR.: 11873/21.06.2024

CUPRINS

a) Delimitarea obiectivului studiat;	3
b) Analiza critică a situației existente:	4
c). Evidențierea disfuncționalităților și priorități de intervenție:	7
d). Propuneri de eliminare/diminuare a disfuncționalităților:	8
e). Prognoze, scenarii sau alternative de dezvoltare:	9

a) Delimitarea obiectivului studiat;

Populația ocupă un loc central în activitățile de urbanism și amenajarea teritoriului, implicând cunoașterea a trei categorii de aspecte:

- necesitățile obiective de dezvoltare;
- potențialul cantitativ-demografic al populației;
- potențialul calitativ al populației.

Obiectul studiului este de a analiza aspectele socio-demografice din cadrul orașului Zlatna, județul Alba, și de a identifica soluții pentru stabilizarea populației și creșterea nivelului de trai.

Concluziile analizelor **cantitativ-demografice** privind efectivul populației, repartizarea în teritoriu, mișcarea populației, structura și evoluția populației, folosesc drept criterii în elaborarea soluțiilor urbanistice pentru:

- Fundamentarea deciziei de extindere/reducere a teritoriului intravilan, destinate locuirii în acord cu scăderea/creșterea numărului populației;
- Luarea unor decizii privind dotările necesare la nivel de localitate bazate pe cunoașterea nevoilor specifice ale diferitelor grupe de vârstă, în funcție de ponderea acestora în total populație;
- Fundamentarea viitoarelor decizii de investiții ale administrației locale, în funcție de tendințele demografice pentru următorii 10-15 ani, legate spre exemplu de echiparea tehnico-edilitară, dotările culturale, sociale, educaționale etc.;
- Analiza din punct de vedere demografic a resurselor umane necesare dezvoltării economiei locale etc.

Analiza socio-demografică este utilă atât în fundamentarea proiectării cât și în identificarea resurselor și mecanismelor sociale de implementare a documentațiilor de urbanism și în evaluarea consecințelor sociale rezultate în urma implementării lor.

Capitalul uman este cea mai importantă resursă a societății, reprezentând un factor cu influență definitorie în procesul de dezvoltare economică a unui teritoriu. Populația reprezintă concomitent factor de acțiune, factor de consum și beneficiar al dezvoltării. De aceea, în analiza acestui criteriu, vor fi avute în vedere atât aspecte cantitative cât și calitative, structurale.

Din punct de vedere demografic, au fost analizate următoarele aspecte:

- numărul de locuitori (populația stabilă), de dată recentă;
- structura populației pe sexe și grupe de vârstă (populația cu domiciliul);
- mișcarea naturală și migratorie a populației;

- disfuncționalitățile privind evoluția și structura populației, modul de ocupare a resurselor de muncă;
- evoluția populației în ultimii ani și prognoza populației după modelul de creștere biologică, bazat pe creșterea naturală a populației (spor natural) și modelul de creștere tendențială, prin luarea în considerare a sporului mediu anual (spor natural și migrator), înregistrat în ultimii ani;
- resursele de muncă și populația ocupată și evidențierea aspectelor sociale rezultate ca urmare a mutațiilor previzibile în structura populației ocupate, precum și cele rezultate din mobilitatea populației și a forței de muncă.

Tipuri de date și sursa datelor, ani de referință:

Analiza demografică a folosit date din surse oficiale, respectiv Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO online.

Structura documentului:

În prima parte a studiului s-au analizat caracteristicile populației, respectiv evoluția numărului populației, structura pe sexe și grupe de vârstă, structura etnică, nivelul de instruire al populației, resursele de muncă, structura populației ocupate cu scopul identificării disfuncționalităților legate de acestea. În partea a II-a a fost analizată evoluția populației în funcție de tendințele mișcării populației (mișcarea naturală și migratorie) pentru ca în final să se elaboreze prognoza populației care se bazează pe tendințele demografice din ultimii ani și pe sporul migrator.

b) Analiza critică a situației existente:

Zlatna este un oraș situat în județul Alba care are în structura administrativă un centru urban – orașul Zlatna și un număr de 18 sate subordonate administrativ: Botești, Budeni, Dealu Roatei, Dobrot, Dumbrava, Feneș, Galați, Izvorul Ampoiului, Pârâu Gruilui, Pătrângenii, Pirita, Podu lui Paul, Runc, Ruși; Suseni, Trâmpoiele, Valea Mică și Văltori. Este a patra localitate urbană din județul Alba după numărul de locuitori.

Orașul Zlatna este situat într-o depresiune aflată între 2 lanțuri muntoase - munții Metaliferi de origine vulcanică, cu vârful Jidov cu o înălțime de peste 900 m și de Munții Trascău, munți formați prin încrețire din care se remarcă vârful Dâmbău cu o înălțime de 1.369 m.

Principalul curs de apă care traversează orașul este Ampoiul, care are o lungime de aproximativ 50 km și se varsă în râul Mureș, în municipiul Alba Iulia. Lungimea totală a rețelei hidrografice care

străbate teritoriul administrativ al orașului Zlatna este de aproximativ 88,5 Km, fiind tributară cursului superior al râului Ampoi.

Orașul este străbătut de drumul național DN 74, fiind situat la 37 km față de municipiul Alba Iulia și la 35 km față de orașul Abrud. Zlatna este punct terminal pentru drumul județean DJ 705, care face legătura cu județul Hunedoara prin Almaș și Geoagiu. Zlatna are legătură cu Alba Iulia și pe calea ferată Alba Iulia – Zlatna.

Suprafața administrativă a orașului Zlatna este de 26683 ha (266.83 kmp), iar a intravilanului existent este de 1343 ha.

Evoluția populației:

Conform datelor prezentate de Institutul Național de Statistică, populația orașului Zlatna este la momentul de față de **7616 locuitori** (date INS 2024), **într-o ușoară scădere față de anul 2011 când au fost înregistrați 8347 locuitori** (scădere de 9% în ultimii 13 ani).

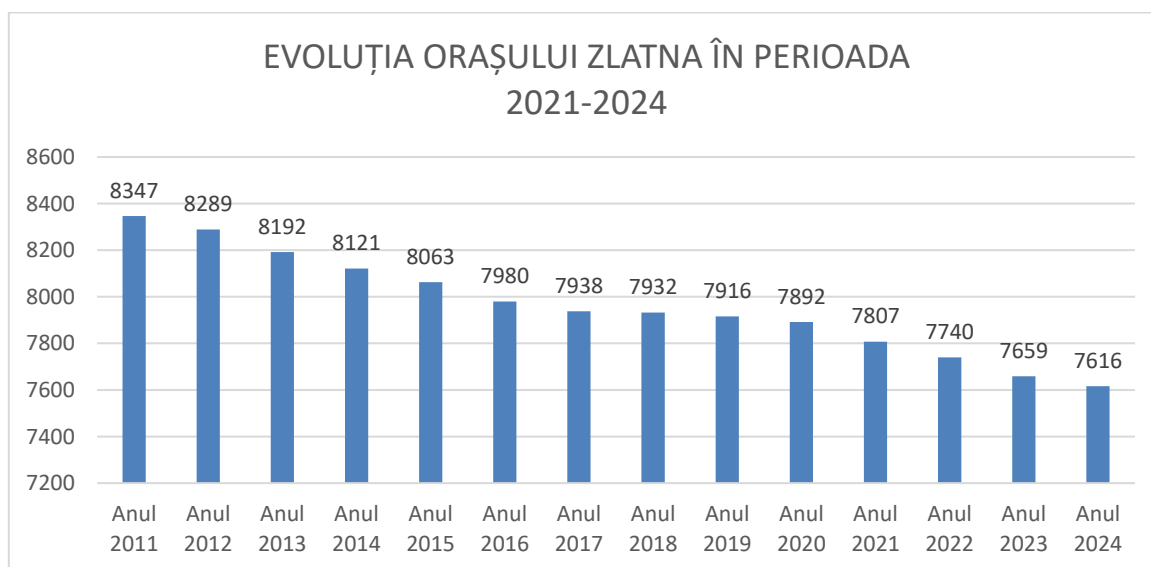

Fig. 1 - Evoluția populației în orașul Zlatna în perioada 2021-2024

Conform recensământului efectuat în 2021, populația orașului Zlatna se ridică la 6.652 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2011, când fuseseră înregistrați 7.490 de locuitori.

Scăderea populației în orașul Zlatna este continuă de la începutul anilor 1990, de atunci și până în prezent populația scăzând cu peste 1700 de persoane.

Populația pe localitățile aparținătoare se prezintă astfel (conform date Recensământul Populației 2021):

Zlatna – 3526 locuitori	Pirita – 142 locuitori
Feneș – 809 locuitori	Podu lui Paul – 117 locuitori
Valea Mică – 340 locuitori	Botești – 71 locuitori
Trâmpoiele – 315 locuitori	Budeni – 57 locuitori
Galați – 307 locuitori	Ruși – 28 locuitori
Patrângenii – 291 locuitori	Dobrot – 12 locuitori
Izvoru Ampoiului – 230 locuitori	Dumbrava – 7 locuitori
Pârâu Gruului – 230 locuitori	Runc – 7 locuitori
Vâltori – 163 locuitori	Dealul Roatei – 0 locuitori

Densitatea populației:

Densitatea populației exprimă raportul între numărul populației (7616 persoane) și suprafața teritoriului (266.83 kmp), rezultând o densitate de 28,54 locuitori/kmp pentru orașul Zlatna, valoare mult sub de densitatea populației județului Alba, de 52,4 locuitori/kmp. Indicatorul este expresia răspândirii populației în teritoriu și arată gradul sau intensitatea populării acestuia.

Desfășurarea vieții sociale și economice într-un teritoriu este condiționată de atingerea unui prag minim care să permită crearea și funcționarea normală a unei comunități. Indicatorul permite în primul rând identificarea zonelor de concentrare a populației și influențează în mare măsură procesul de dezvoltare teritorială. De aceea analiza sa prezintă interes nu numai din punct de vedere demografic, ci și social-economic.

Structura populației pe sexe:

La 1 ianuarie 2024 orașul Zlatna avea o structură demografică relativ echilibrată cu privire la cele două sexe, ușor crescută în favoarea părții feminine (3791 bărbați reprezentând 49,78% și 3825 femei reprezentând 50,22%), situație similară cu cea de la nivel județean sau național, unde procentul este ușor favorabil populației feminine. După vârsta de 70 de ani populația feminină devine dominantă sub aspectul longevității în raport cu cea masculină.

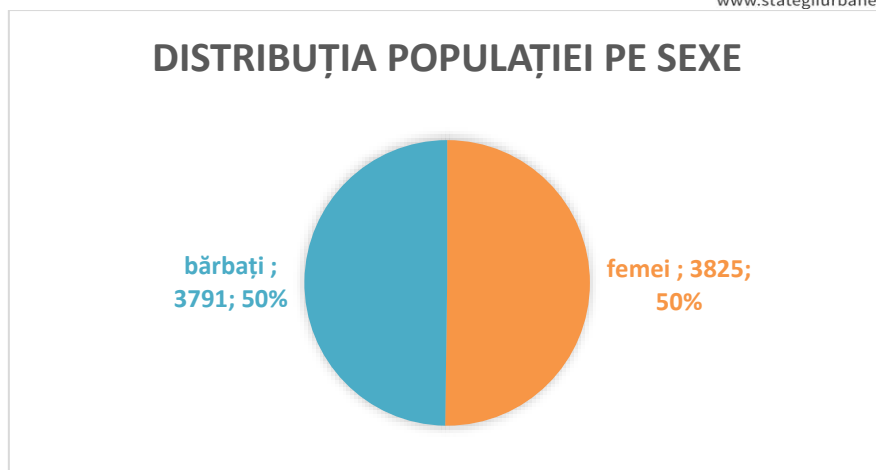

Fig. 2 – Distribuția populației pe sexe la nivelul anului 2024

Structura populației pe grupe de vârstă:

Reprezentarea structurii pe grupe mari de vârstă permite evaluarea nivelului de îmbătrânire al populației. După cum se observă în graficul reprezentând populația la momentele 2011 și 2024, grupele de vârstă tinere și adulte, au crescut ca efectiv într-un procent ridicat, mai ales în ultima perioadă. Scăderea numărului tinerilor cu vârsta între 0-14 ani este determinată de scăderea ratei natalității.

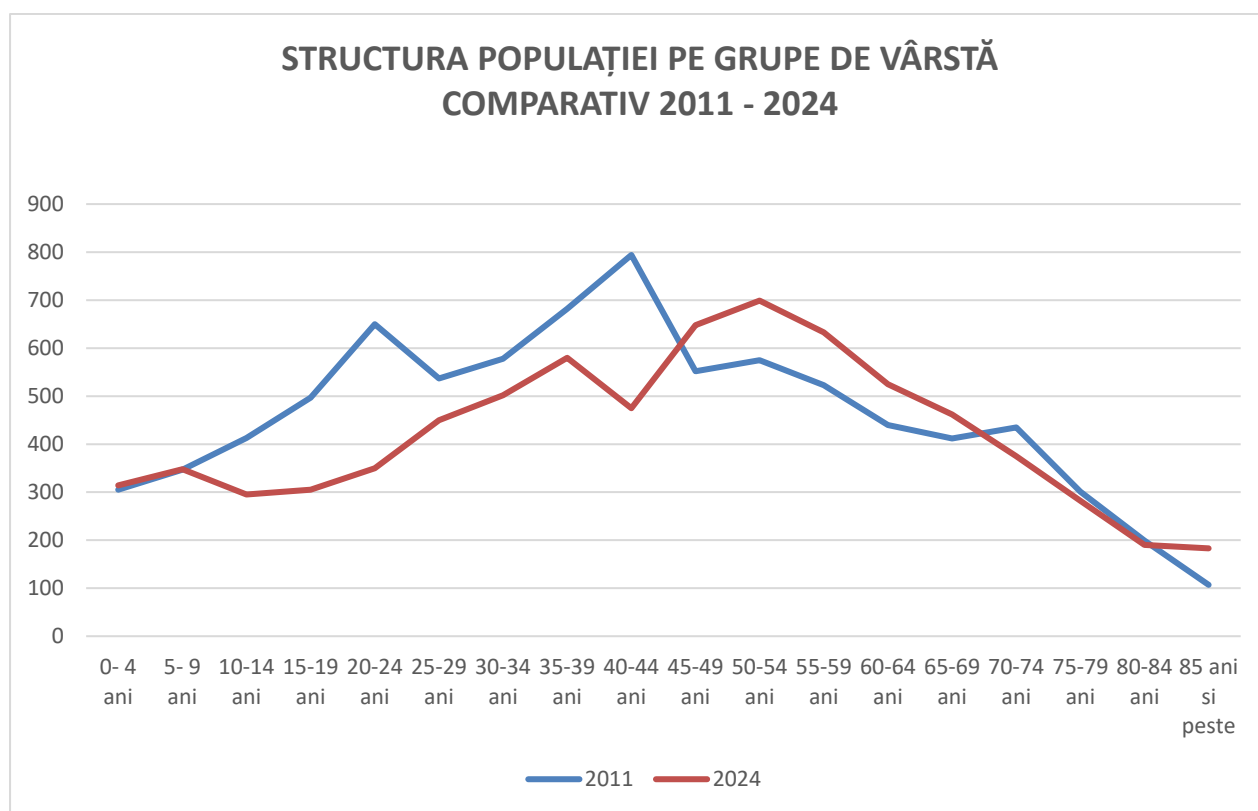

Fig. 3 – Structura pe grupe de vârstă. Situația comparativă 2011 – 2024

Conventional, se consideră că o populație este tânără dacă proporția populației vârstnice este mai mică de 7%; procesul de îmbătrânire demografică este în desfășurare dacă ponderea populației vârstnice este cuprinsă între 7% și 12%, iar o pondere mai mare de 12% corespunde unei populații îmbătrânite demografic (ponderea populației adulte prezintă o stabilitate relativă în timp). În cazul orașului Zlatna, ponderea populației cu vârsta peste 65 ani este de 20%, ceea ce înseamnă o populație accentuat îmbătrânită.

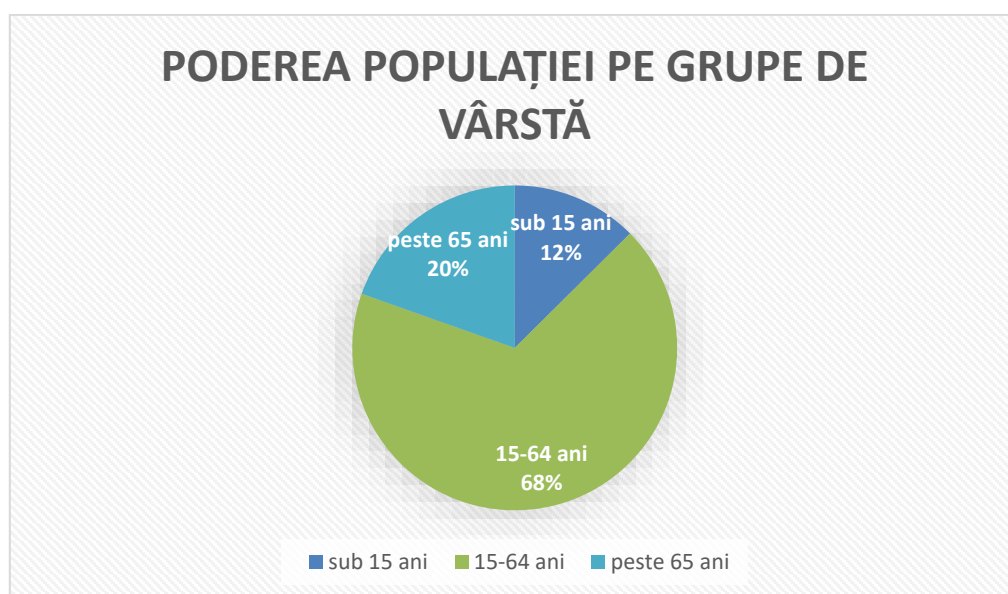

Fig. 4 - Ponderea populației pe grupe de vârstă

Sporul natural:

Sporul natural al unei populații, raportat la o anumită perioadă, ca valori absolute, reprezintă diferența dintre rata natalității și rata mortalității în perioada de referință.

Numărul nașcuților vii în anul 2023 a fost de 56 de persoane, iar a celor decedați a fost de 101, ceea ce înseamnă o rată a natalității de 7,35, respectiv o rată a mortalității de 13,26. Prin urmare, **sporul natural în orașul Zlatna este unul negativ, de -5,91.**

Piramida vârstelor:

Piramida vârstelor pe grupe anuale de vârstă redă imaginea fidelă a populației din orașul Zlatna. Repartiția populației după sex și vârstă poartă denumirea de structură demografică fundamentală. În orașul Zlatna piramida vârstelor arată scăderea numărului tinerilor cu vârsta 0-14 ani, menținerea numărului mare al populației adulte cu excedent de populație masculină pentru grupele 45-5 de ani. De

asemenea, este vizibilă subțierea vârfului piramidei vârstelor, ceea ce arată o scădere a numărului populației în vârstă, cu predilecție în cadrul populației masculine.

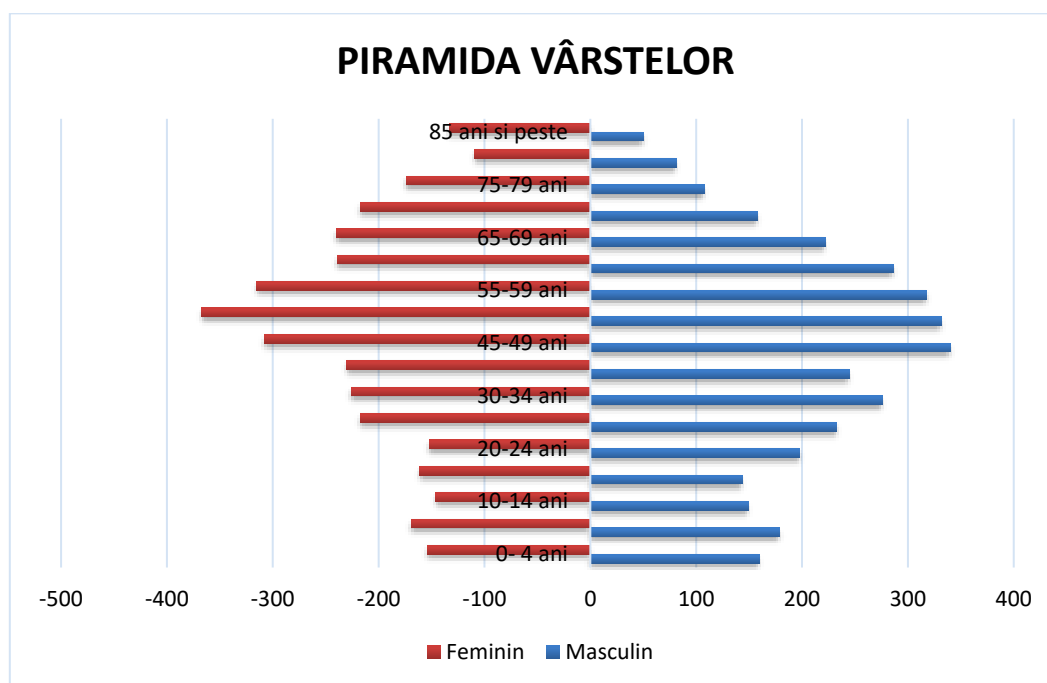

Fig. 5 – Piramida vârstelor

Îmbătrânirea demografică este un proces complex care constă în modificarea structurii colectivităților umane pe grupe mari de vârstă, în sensul creșterii ponderii populației vârstnice pe seama reducerii ponderilor grupelor de populație tânără și adultă. Prin îmbătrânire demografică se înțelege creșterea relativă a ponderii populației vârstnice (60 sau 65 ani și peste) în totalul unei populații date, ca un proces ferm și de lungă durată, paralel cu scăderea numărului tinerilor (0-14 ani), în timp ce ponderea persoanelor de vârstă adultă (15-59 sau 15-64 ani) înregistrează modificări nesemnificative.

Îmbătrânirea demografică este determinată în principal de scăderea natalității și de redistribuirea procentuală a celor trei grupe mari de vârstă (copii, adulți și vârstnici) în totalul populației, în condițiile în care reducerea mortalității și creșterea speranței de viață au un efect nesemnificativ.

Față de ponderile grupelor de vârstă înregistrate la nivelul județului Alba, ponderile pe grupe de vârstă ale populației orașului Zlatna arată o situație identică, la toate grupele de vârstă.

2024	Total populație	Populația de 0-14 ani		Populația de 15-64 ani		Populația de 65 ani	
		Număr	%	Număr	%	Număr	%

Total județ Alba	363472	47941	13	243773	67	71758	20
Orașul Zlatna	7616	957	13	5167	67	1492	20

Fig. 6 - Tabel comparativ între gradul de îmbătrânire la nivel județean și orașul Zlatna

La nivelul județului Alba durată medie de viață este de 76 ani, pe sexe aceasta diferă de la 71 pentru bărbați și 78 pentru femei.

Structura etnică:

Județul Alba este caracterizat de o mixitate etnică și religioasă, așa cum ilustrează și datele statistice de la Recensământul din anul 2021. În județul Alba sunt înregistrate 16 etnii distincte, dintre care populația românească, formată din 268753 locuitori, reprezintă 82%, fiind urmată de alte trei etnii considerate semnificative: maghiari 4%, romi 4% și germani 1%.

În cazul orașului Zlatna, datele de la RPL 2021 arată că au fost recensate 6652 persoane, dintre care un număr de 584 persoane (9%) nu și-au declarat apartenența etnică. 5694 persoane, adică **86% s-au declarat români, 12 persoane adică 0,2% s-au declarat maghiari, iar 340 (5%) s-au declarat romi.**

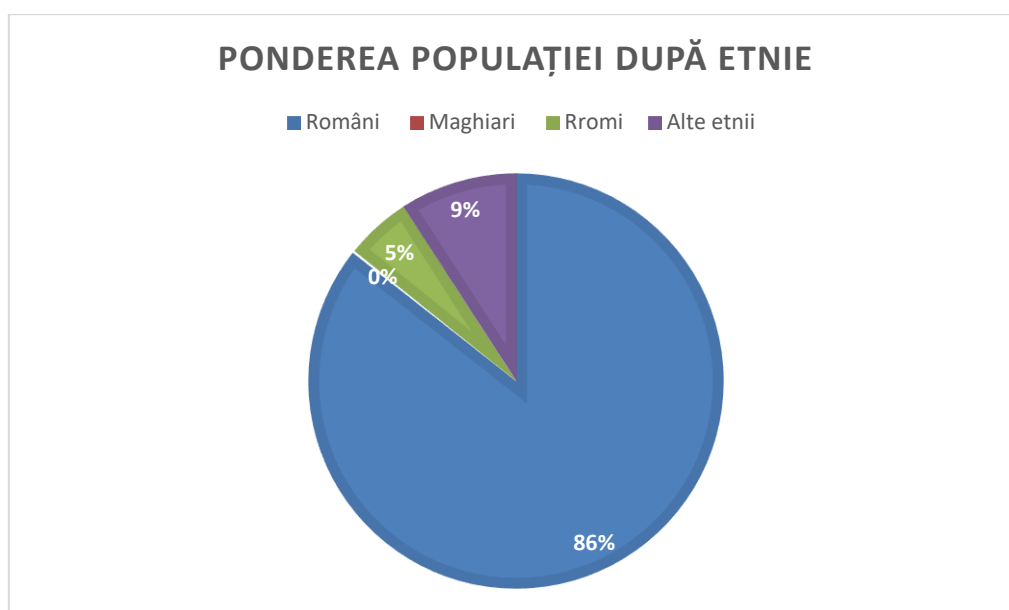

Fig. 7 - Ponderea populației după etnie conform RLP 2021

Resursele de muncă:

Evoluția numărului populației în vârstă de muncă 15-64 ani arată o creștere, fapt care va însemna că **numărului persoanelor active va influența pozitiv piața locală a forței de muncă, însemnând resurse umane suplimentare și capacitate mai crescută de angajare.**

Migrația:

Migrația este o expresie spațială a mobilității sociale. Calculat ca diferență între numărul de stabiliri de reședință și de plecări, sporul migrației relevă creșterea sau diminuarea populației determinată de fluxul urban-rural – numit și de întoarcere sau rural-urban.

În cazul Orașului Zlatna, numărul de stabiliri la nivelul anul 2023 a fost de 64, iar de plecări a fost de 107, prin urmare **sporul migrator al populației este unul negativ**, diferența dintre numărul stabilirilor și numărul plecărilor fiind una negativă.

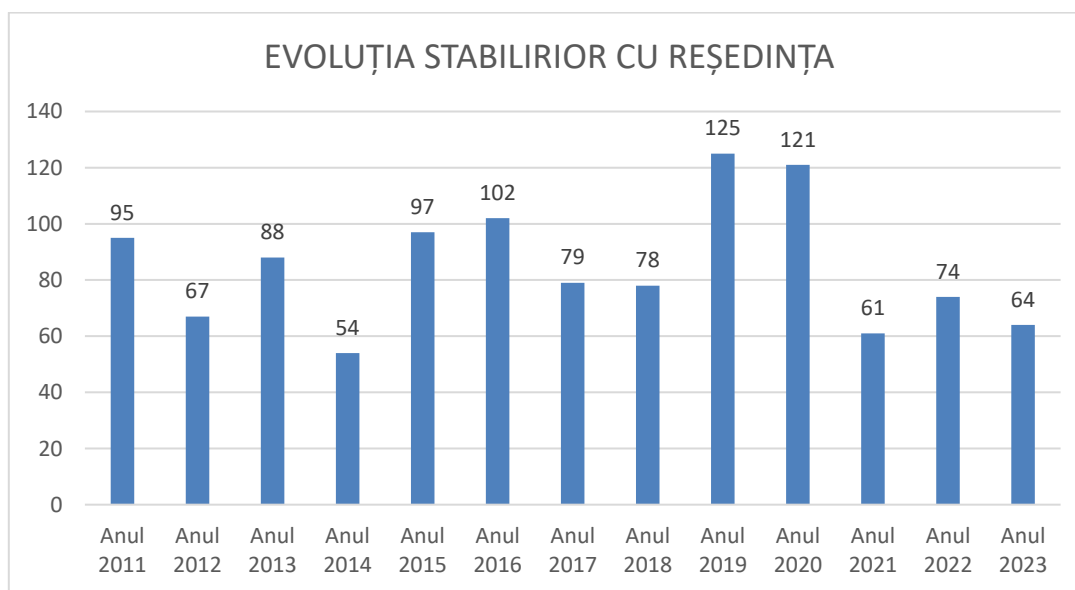

Fig. 8 - Evoluția stabilirilor cu reședință în Orașul Zlatna 2011-2023

Cele mai mari creșteri ale stabilirilor cu domiciliul în orașul Zlatna au avut loc în anii 2019 și 2020, precum și în anul 2016. În perioada pandemiei (2020-2022), numărul stabilirilor cu reședință s-a diminuat. Cele mai multe plecări cu domiciliul s-au înregistrat în anul 2016 și 2020 (înainte de pandemie).

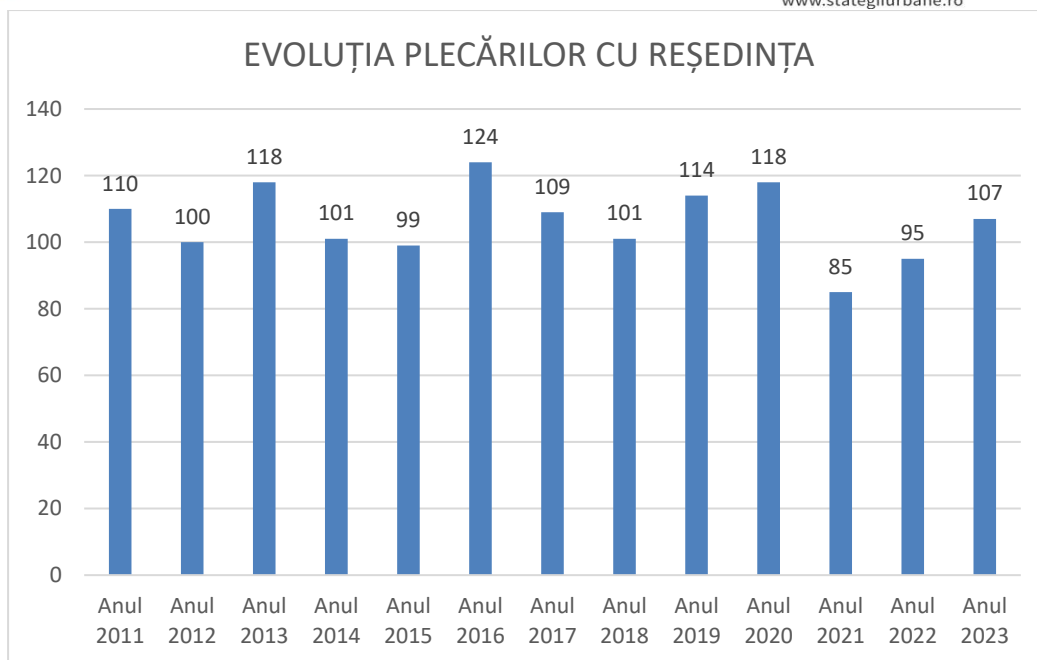

Fig. 9 - Evoluția plecărilor cu reședință în orașul Zlatna 2011-2023

Nivelul de școlarizare:

În orașul Zlatna, între anii 2011 și 2021, cu excepția anului 2014 a avut loc o scădere a nivelului de absolvire a școlilor primare, gimnaziale și liceale. Raportat la numărul de copii de vârstă școlară la data de referință, anul 2022 (132 copii), rata de absolvire este de doar 56%.

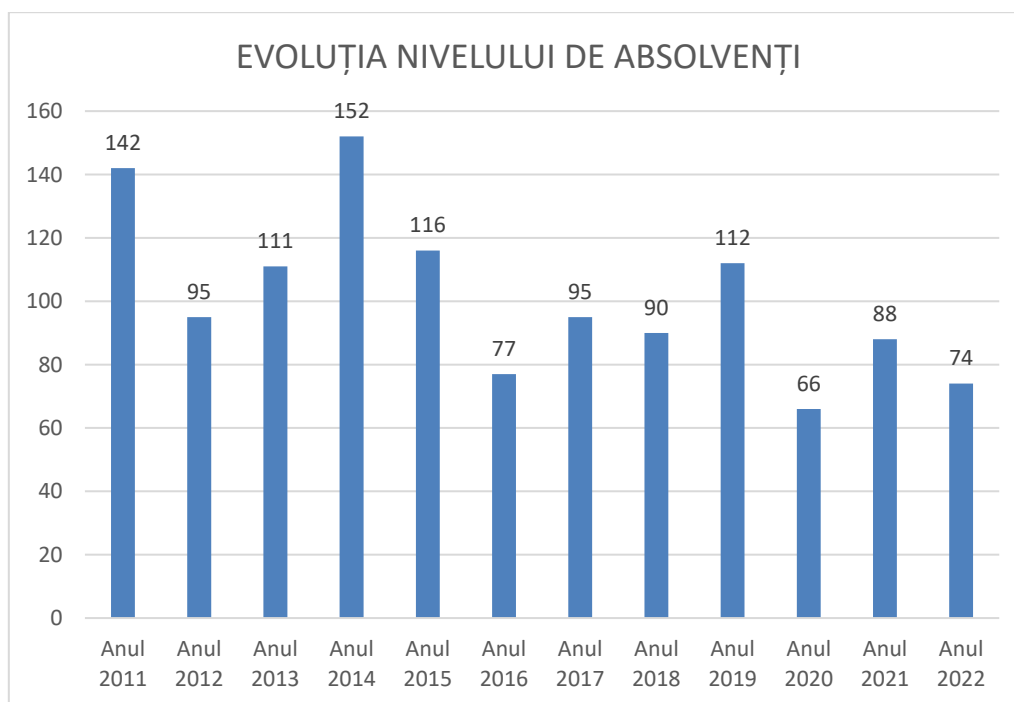

Fig. 10 - Evoluția nivelului de absolvenți pe nivel de educație

c). Evidențierea disfuncționalităților și priorități de intervenție:

Având în vedere că populația orașului Zlatna se află pe un trend descendent, ca urmare a sporului natural și migratoriu negativ, principalele disfuncționalități cu privire la populație sunt următoarele:

- Scăderea numărului populației cu aproximativ 9% în ultimii 13 ani.
- Scăderea numărului populației tinere (până în 25 ani) cu aproximativ 27% în ultimii 13 ani.
- Gradul de îmbătrânire al populației se menține la cca 20%
- Scăderea indicelui de vitalitate
- Tendința de reducere continuă a ratei natalității și creșterea ratei mortalității;
- Spor natural negativ (-5,9)
- Scăderea numărului femeilor la vârsta fertilă (15-49 ani), consecința fiind reducerea numărului de nașteri și accentuarea procesului de îmbătrânire demografică;
- Rata sporului migrației continuu negativă, mai multe plecări decât stabiliri
- Gradul redus de absolvenți de studii gimnaziale, liceale și superioare în rândul celor de vârstă liceală și de facultate

Luând în considerare aceste disfuncționalități demografice, principalele priorități sunt:

1. stabilizarea populației prin stimularea natalității, stoparea migrației populației și atragerea populației în oraș.
2. adaptarea spațiului public și a infrastructurii de sănătate și îngrijire pentru persoane vârstnice
3. considerarea prognozei demografice în calculele privind investițiile în dotări educaționale, de sănătate rețele edilitare și asupra altor obiective de investiții;
4. analizarea rezervelor de terenuri din teritoriul intravilan având în vedere tendințele demografice, dar ținând cont și de migrația urban-urban, urban-rural, având în vedere și apropierea de municipiul Alba Iulia;
5. prevenirea extinderilor necontrolate în teritoriu pentru evitarea consumului de terenuri agricole, a costurilor cu infrastructura edilitară, a creșterii dependenței de mașina personală, a consumului crescut de energie, a creșterii poluării și accesibilității reduse la servicii;
6. luarea în considerare a nevoilor specifice populației din grupuri vulnerabile
7. luarea de măsuri pentru reducerea ratei de abandon școlar

d). Propuneri de eliminare/diminuare a disfuncționalităților:

- **Pentru stabilizarea populației:** Acest fenomen poate fi stimulat prin creșterea nivelului de atractivitate al orașului, creșterea calității vieții, acces la servicii de calitate (educație, sănătate, administrație etc), infrastructură modernă, crearea de locuri de muncă. Măsurile destinate reducerii fenomenelor demografice negative sunt în principal de natură economică, dezvoltarea resurselor umane, creșterea gradului de ocupare a forței de muncă precum și susținerea natalității prin flexibilizarea oportunităților pe care le au femeile tinere de a se dezvolta profesional, concomitent cu procesele de întemeiere a unei familii și de creștere a copiilor, facilități economico-financiare și privind locuirea acordate tinerelor familii, realizarea de programe/acțiuni pentru prevenirea migrației, organizarea de cursuri tip „after school”, sprijinirea elevilor provenind din medii sociale defavorizate, dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, creșterea gradului de ocupare a forței de muncă prin dezvoltarea unor programe destinate tinerilor, femeilor și șomerilor, recalificarea forței de muncă și a șomerilor în funcție de cererea pieței, accesarea de fonduri nerambursabile pentru formarea profesională continuă a populației, asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate și dezvoltarea serviciilor de asistență socială, promovarea antreprenoriatului prin furnizarea de sprijin pentru persoanele care încep să administreze o afacere, încurajarea parteneriatului public-privat pentru oferirea de servicii sociale alternative (prin proiecte finanțate de la UE), îmbunătățirea sistemului de sănătate prin modernizarea infrastructurii și dotarea cu aparatură și echipamente necesare.

- **Adaptarea spațiului public și a infrastructurii** pentru persoane vârstnice se va realiza prin dezvoltarea unei rețele sigure pentru deplasări pietonale, spații de agrement și recreere cu facilități pentru persoane în vârstă, precum și prin dezvoltarea serviciilor medicale și de asistență socială la nivel de oraș.

- **Sprijin școlar suplimentar** - în funcție de nevoile copiilor pot fi organizate activități educaționale pentru acei copii care necesită sprijin educațional, pentru menținerea/îmbunătățirea rezultatelor școlare și prevenirea abandonului școlar, **oferirea de servicii și consiliere în domeniul social, psihologic și juridic** pentru copiii și părinții/persoanele în îngrijirea cărora se află copiii, **activități de socializare și de petrecere a timpului liber pentru copii, sprijin material** pentru copii și pentru familiile acestora pentru a facilita accesul copiilor la educație etc.

Prin actualizarea Planului Urbanistic General se vor analiza **rezervele de terenuri și se va aprecia dacă acestea sunt suficiente** raportat la prognoza populației, respectiv dacă mai sunt necesare extinderi de intravilan. De asemenea, se vor studia posibilitățile pentru a propune **zone pentru noi activități economice** (industrie, servicii, turism, activități complementare etc), **pentru creșterea numărului locurilor de muncă, precum și zone alocate echipamentelor publice, cu precădere celor pentru îngrijire, sănătate și educație.**

e). Prognoze, scenarii sau alternative de dezvoltare:

Factorii care influențează evoluția populației se grupează în trei categorii principale:

- elemente demografice – posibilitățile de creștere naturală a populației funcție de evoluția contingentului fertil și evoluția probabilă a indicilor de natalitate, de numărul populației vârstnice și evoluția probabilă a mortalității, de comportamentul specific al femeilor față de natalitate, de numărul de copii dorit etc.;

- posibilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de creat, veniturile potențiale pe care le pot oferi acestea;

- gradul de atractivitate al localității - consecință directă a numărului și calității dotărilor publice, condițiilor de locuit, gradului de echipare edilitară a localității.

Modelul de creștere tendențială:

Pentru a realiza prognoza populației orașului Zlatna s-a analizat evoluția populației în perioada precedentă și evoluția probabilă a mișcării naturale și migratorii. Sporul natural și migratoriu s-au considerat constante pentru perioada previzionată. S-a stabilit mai întâi sporul mediu anual al populației în ultimii 13 ani, respectiv intervalul 2011-2024. Presupunând constant ritmul migrației, se estimează până în 2035 se va înregistra o scădere a populației cu cca 20%, adică cu cca. 1485 persoane, ajungându-se astfel la o **populație totală estimată de 6131 locuitori în 2035**.

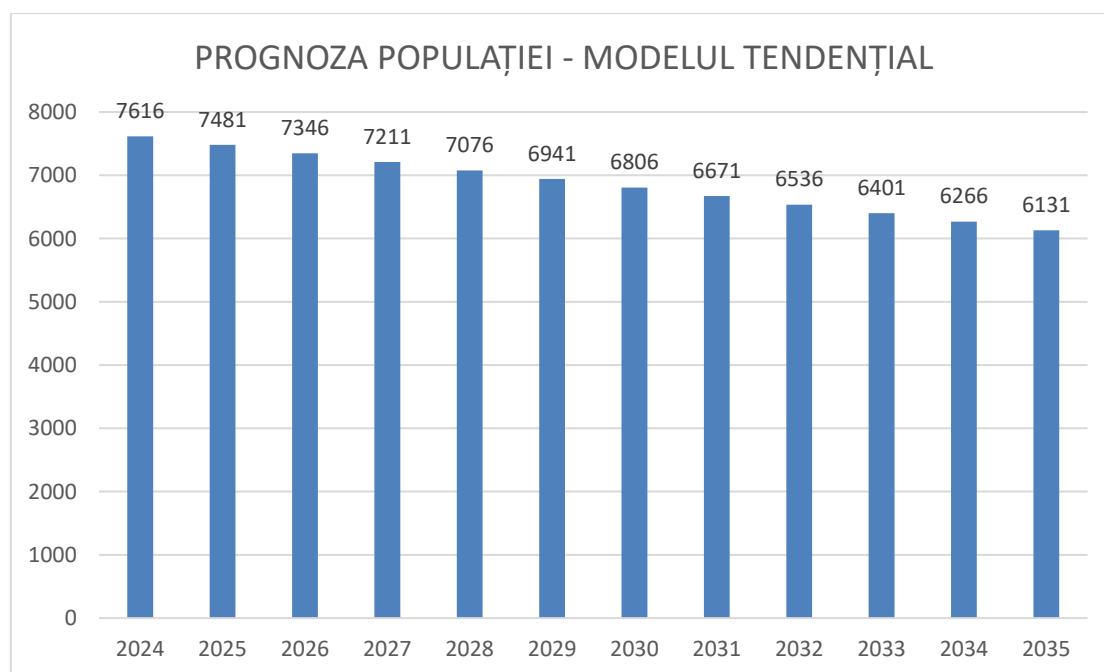

Fig. 11 - Prognoza populației, orizont 2035, modelul tendențial

Modelul de creștere biologică:

O altă variantă a prognozei demografice s-a realizat folosind modelul de creștere biologică, luând în considerare doar sporul natural. Presupunând în această variantă că populația orașului Zlatna va fi influențată doar de sporul natural, rezultă un ritm de scădere demografică de cca. 14 %, adică cu cca. 1100 persoane, ajungându-se astfel la o **populație totală estimată de 6516 locuitori în 2035**.

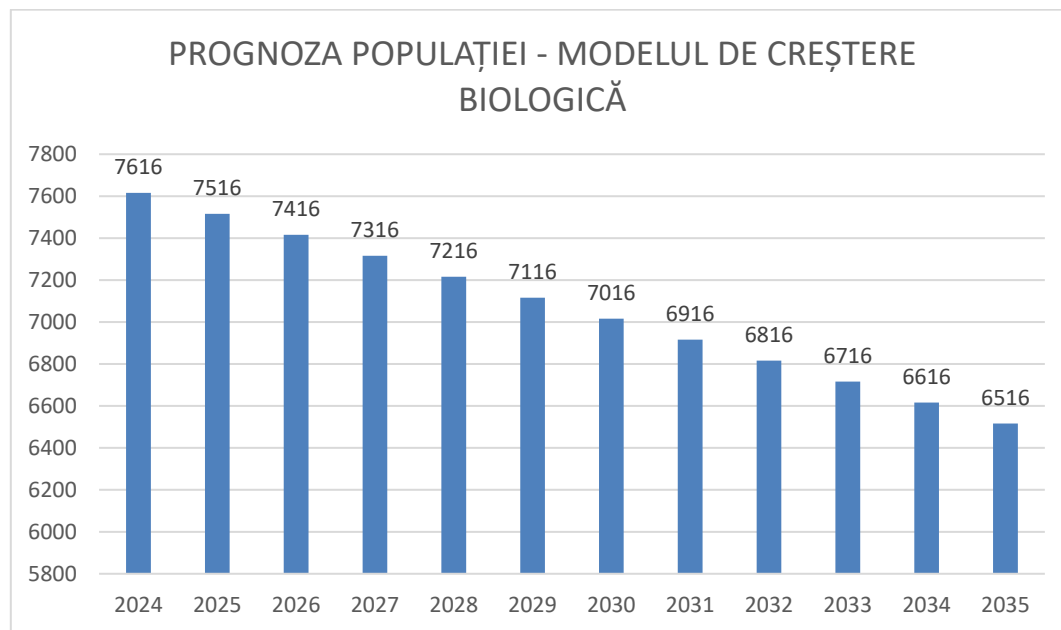

Fig. 12 - Prognoza populației, orizont 2035, modelul de creștere biologică

Analizând cele 2 variante de prognoză, **propunem luarea în considerare a primei variante care ia în calcul și sporul migrator**. Este de anticipat de asemenea, faptul că sporul natural va fi influențat de procesul de îmbătrânire al populației și se va diminua în consecință. Procesul de îmbătrânire demografică va afecta structura pe grupe de vârstă, grupele tinere de vârstă se vor diminua, în schimb cele de vârstă înaintată vor crește numeric. Acest proces ar putea fi însă modificat de aportul populației care se află la vârstă fertilă și care se stabilește în orașul Zlatna, cu potențial de creștere a numărului de copii.

Dintre cele două variante de prognoză se recomandă a fi luată în calcul prima variantă, care arată creșterea numărului populației luând în considerare atât sporul natural cât și sporul migrator. Evoluțiile demografice la nivelul județului Alba sunt negative, înregistrându-se reduceri ale numărului populației, după cum este situația și la nivelul orașului Zlatna.

Proгноza populației și luarea ei în calculele decizionale este o necesitate. În caz contrar, deciziile luate astăzi s-ar putea dovedi eronate în viitor. De exemplu, creșterea în viitor a ponderii populației de vârstă înaintată va necesita o reorganizare a distribuției centrelor de sănătate, îngrijire etc.

Dimensionarea echipamentelor publice raportate la prognoza populației, care vor trebui analizate și reglementate prin actualizarea Planului Urbanistic General, se va realiza conform Ghidului elaborat de Registrul Urbaniștilor din România în anul 2014 - Recomandari, rezultate în urma analizării unor bune practici pentru dimensionare a dotării lor necesare în echipare, respectiv:

Creșe:

<i>Cerere potențială:</i>	• copii antepreșcolari cu vârsta până la 3 ani (9 copii/1000 locuitori);
<i>Normare:</i>	• Creșă: 7 copii/grupă - la sugari (0-1 ani) și 9 copii/grupă (1-2 ani și 2-3 ani); prag de eficiență minim - 3 grupe/unitate; • Leagăn: 15 copii/grupă - la sugari (0-1 ani) și 20 copii/grupă (1-2 ani și 2-3 ani);
<i>Raza de deservire:</i>	500 m în zone rezidențiale
<i>Suprafața minimă de teren:</i>	• 25 m²/copil creșă și • 40 m²/copil la leagăn de copii
<i>Procent maxim de ocupare a terenului cu construcții:</i>	• cresa: 20%; • leagan: 15%.
<i>Criterii de amplasare:</i>	- în zone protejate față de sursele de poluare; - creșele pot fi amplasate în cadrul construcțiilor publice sau în locuințe; - leagănele pot fi amplasate în zone extraorășenești

Grădinițe:

<i>Cerere potențială:</i>	populația preșcolară de 3 - 6 ani / recensământ învățământ
<i>Normare:</i>	20 m² / copil 6 - 10 grupe (parter+etaj) și 1 - 5 grupe (parter) (între 20 și 200 copii)
<i>Raza de deservire:</i>	500 m
<i>Suprafața minimă de teren:</i>	1000-2000 m² / unitate în mediul rural și 2000-4000 m² / unitate în mediul urban
<i>Procent maxim de ocupare a terenului cu construcții:</i>	16 - 25%
<i>Criterii de amplasare:</i>	- arie arondată de cartier sau de localitate cuplată cu școli sau în construcții independente - asigurarea spațiilor verzi și de joacă - departe de artere intens circulate

Școli:

Tipul de școală			Suprafața totală a terenului (m²)	Suprafața de teren ce revine pe elev (m²/loc)
Școli primare și gimnaziale	Mediul Rural	4 Săli	2400	20
		8 Săli	4800	15
		Alt număr	–	15
	Mediul Urban	8 Săli	4800	15
		16 Săli	7200	15
		24 Săli	10800	15
		Alt număr	–	15
	Licee în mediul rural sau urban			–
Săli de educație fizică și jocuri sportive			1000-1500	–

Școli primare și gimnaziale:

<i>Cerere potențială:</i>	• copii școlari cu vârste între 7 și 15 ani
<i>Normare:</i>	• conform tabel (în medie 205 m²/sală de clasă)
<i>Raza de deservire:</i>	• 1000 m sau cu sistem de transport special
<i>Suprafața minimă de teren:</i>	• 20 m²/elev; suprafață de teren / unitate cf. tabel
<i>Procent maxim de ocupare a terenului cu construcții:</i>	• 25%
<i>Criterii de amplasare:</i>	- Circumscripție școlară, cartier sau localitate - Departe de artere intens circulate

Bibliotecă:

<i>Cerere potențială:</i>	• prag minim de eficiență: zonă cu 3000 locuitori (pentru filiale)
<i>Normare:</i>	• 7 volume/locuitor • sau în funcție de mărimea stocului de carte
<i>Raza de deservire:</i>	• 800–1000 m pentru filiale
<i>Suprafața minimă de teren:</i>	• min. 300m² supr. utilă sau 0,30 m²/ locuitor
<i>Procent maxim de ocupare a terenului cu construcții:</i>	• 50–80%
<i>Criterii de amplasare:</i>	- vecinătatea altor instituții de cultură și educație, a zonelor verzi și de loisir

Cimitire:

<i>Cerere potențială:</i>	• Total populație
<i>Normare:</i>	• 2,00–2,5 m² /loc • La 100.000 locuitori: 40 ha inclusiv caile de acces și spațiile libere
<i>Raza de deservire:</i>	•
<i>Suprafața minimă de teren:</i>	• 40 – 70 ha după dimensiunea orașelor (50–65% morminte)
<i>Procent maxim de ocupare a terenului cu construcții:</i>	• 10%
<i>Criterii de amplasare:</i>	- în zone periferice sau în trupuri ale localităților – la minim 50 m de zona de locuit - se exclude vecinătatea zonelor culturale, comerciale, loisir - Panza freatică la $\geq 2,5\text{--}3\text{m}$ - Acces cu transportul în comun

Unități de sport:

<i>Cerere potențială:</i>	• Populația aptă de sport
<i>Normare:</i>	• prag minim eficiență – zonă cu 1.000 locuitori • prag maxim eficiență – zonă cu 15.000 locuitori
<i>Raza de deservire:</i>	• cartiere; localități de rangul IV • distanță ce se parcurge pe jos în 5–10 minute.
<i>Suprafața minimă de teren:</i>	• 1,0–1,3 m²/ locuitor
<i>Procent maxim de ocupare a terenului cu construcții:</i>	• 5%
<i>Criterii de amplasare:</i>	- în vecinătatea locuințelor

Spații verzi:

<i>Cerere potențială:</i>	• spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate; • spații verzi publice de folosință specializată: ○ grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber, parcuri expoziționale, zone ambientale și de agrement pentru animalele dresate în spectacolele de circ;
---------------------------	---

	○ cele aferente dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire; ○ baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță; • spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive; • spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă; • culoare de protecție față de infrastructura tehnică; • păduri de agrement. • pepiniere și sere.
<i>Normare:</i>	• 26 m²/locuitor
<i>Raza de deservire:</i>	• Extinderea intravilanului localităților: cu terenuri de peste 3.000 m² ○ minimum 20 m² de spațiu verde/ locuitor; ○ minimum de 5% spații verzi publice

Bibliografie:

- Strategia de dezvoltare a județului Alba, perioada 2021-2027
- Plan de amenajare a teritoriului județului Alba, 2022
- Plan Urbanistic General al Orașului Zlatna, județul Alba
- Strategia integrată de dezvoltare urbană a județului Zlatna, județul Alba.
- Date despre orașul Zlatna, accesate pe site-ul <https://primaria-zlatna.ro/>, luna octombrie 2024
- Date despre demografie, accesate pe site-ul <https://insse.ro/cms/>, luna octombrie 2024

LISTA FIGURILOR:

Fig. 1 - Evoluția populației în orașul Zlatna în perioada 2021-2024	5
Fig. 2 – Distribuția populației pe sexe la nivelul anului 2024	1
Fig. 3 – Structura pe grupe de vârstă. Situația comparativă 2011 – 2024	1
Fig. 4 - Ponderea populației pe grupe de vârstă	2
Fig. 5 – Piramida vârstelor	3
Fig. 6 - Tabel comparativ între gradul de îmbătrânire la nivel județean și orașul Zlatna	4
Fig. 7 - Ponderea populației după etnie conform RLP 2021	4
Fig. 8 - Evoluția stabilirilor cu reședința în Orașul Zlatna 2011-2023	5
Fig. 9 - Evoluția plecărilor cu reședința în orașul Zlatna 2011-2023	6
Fig. 10 - Evoluția nivelului de absolvenți pe nivelul de educație	6
Fig. 11 - Prognoza populației, orizont 2035, modelul tendențial	9
Fig. 12 - Prognoza populației, orizont 2035, modelul de creștere biologică	10